

A stylized line drawing of Lady Justice, the personification of the law. She is depicted from the waist up, wearing a blindfold and holding a pair of scales in her right hand and a sword in her left. The drawing is rendered in a light green color against a white background.

A betéti társaságtól a részvénytársaságig

JOGPONTOK
KISKÖNYVTÁR

A BETÉTI TÁRSASÁGTÓL

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGIG

TARTALOM

Alapfogalmak	9
A gazdasági társaság	10
Gazdasági társaságok működése	11
A cég	12
Közös jellemzők	12
Az előtársaság	13
Cégformák	14
A közkereseti társaság	14
A betéti társaság	16
A korlátolt felelősségű társaság	18
Vagyoni hozzájárulás	18
Az üzletrész	18
Pótbefizetés és osztalék	20
A részvénytársaság	20
Alaptőke	20
A részvény	21
A részvények fajtái	21
A részvényesek	21
Egy taggal rendelkező gazdasági társaságok	24
Az egyszemélyes társaság	24
Az egyszemélyes részvénytársaság	25
A kezdetek – gazdasági társaságok alapítása	26
A létesítő okirat	26
Formai követelmények, tartalmi követelmények	26
A vagyoni hozzájárulás	28
A cégbejegyzés	28
A cégbejegyzési eljárás menete	28
Az egyszerűsített cégeljárás	32
A cégalapítás költségei	32
Az ügyvédnek fizetendő költségek	32
Alapítással kapcsolatos illetékek	33

A cégbejegyzés utáni tennivalók	34
A NAV felé történő bejelentések	34
KSH részére történő adatszolgáltatás	35
Önkormányzathoz történő bejelentkezés	35
Kamarai regisztráció	35
Bankszámlanyitás	36
Még egy fontos tennivaló	37
Szervezeti működés	40
A legfőbb szerv	40
Közkereseti és betéti társaságok	40
Korlátolt felelősségű társaságok	40
Részvénytársaságok	42
Vezető tisztségviselő	43
A cégvezető	43
Ügyvezetés	44
Közkereseti és betéti társaságok	44
Korlátolt felelősségű társaságok	44
Részvénytársaságok	44
A felügyelőbizottság	46
Képviselő és ellenőrzés	50
A társaság képviselője	50
Cégjegyzés	51
A könyvvizsgáló	52
Könyvvizsgálati kötelezettség	53
Beszámoló készítése	53
Az egyes beszámolók alkalmazási feltételei	54
Megszűnés	55
A jogutóddal történő megszűnés	55
A jogutód nélküli megszűnés	56
A megszűnés szabályai az egyes cégformáknál	58
Korlátolt felelősségű társaság	58
Közkereseti és betéti társaság	58
Részvénytársaság	59
Jogpontok országszerte	60

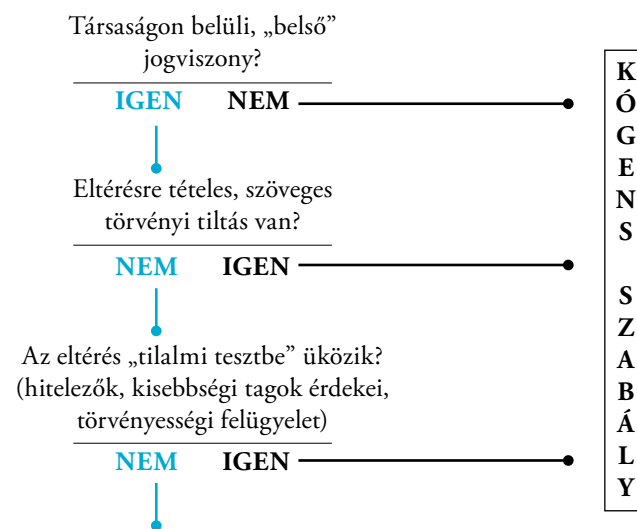

ALAPFOGALMAK

Mielőtt részletesebben áttekintenénk a vonatkozó szabályokat, egy nagyon fontos – és nem egyszerű – kérdést kell tisztázni: el lehet-e térni a Polgári törvénykönyv [2013. évi V. törvény], (továbbiakban: Ptk.) előírásaitól, a leírt normaszövegtől és mikor? Ez ugyanis egy adott társaság működésénél alapvető fontosságú lehet. A válasz, hogy a Ptk. több könyvében (így a harmadikban is) egyrészt maga a törvény határozza meg, milyen elvek mentén lehetséges az eltérés (azaz a diszpozitivitás), és hol nem lehet eltérni, azaz mely részek kógensek (*); másrészt több helyen maga a törvényi hely tiltja tételesen a tőle való eltérést!

A konkrét helyzet megítélése azonban sokszor összetett, bonyolult, ehhez tehát jogász segítségére van szükség! Az eltérést mindig a létesítő okiratba kell foglalni!

Az alábbi vázlat (amely dr. Pázmándi Kinga ábrája alapján készült) tehát csak elvi, tájékoztató jellegű:

**DISZPOZITÍV SZABÁLY, A LÉTESÍTŐ
OKIRATBAN EL LEHET TÉRNI!**

(*) 3:4. § (2) A jogi személy tagjai, illetve alapítói az egymás közötti és a jogi személyhez fűződő viszonyuk, valamint a jogi személy szervezetének és működésének szabályozása során a létesítő okiratban – a (3) bekezdésben foglaltak kivételével – eltérhetnek e törvénynek a jogi személyekre vonatkozó szabályaitól.

(3) A jogi személy tagjai, illetve alapítói nem térhetnek el az e törvényben foglaltaktól, ha

a) az eltérést e törvény tiltja; vagy

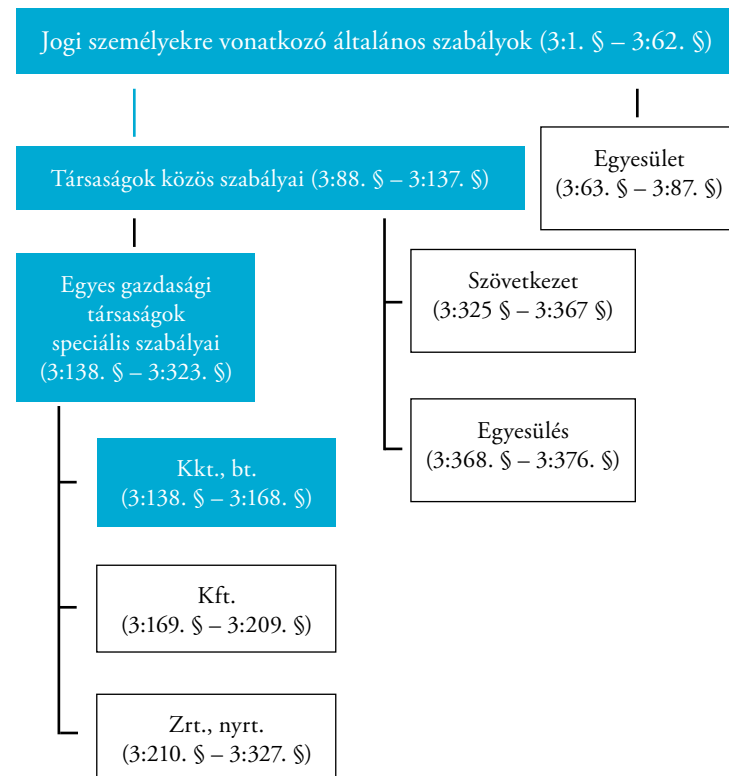
b) az eltérés a jogi személy hitelezőinek, munkavállalóinak vagy a tagok kisebbségének jogait nyilvánvalóan sérti, vagy a jogi személyek törvényes működése feletti felügyelet érvényesülését akadályozza.

A GAZDASÁGI TÁRSASÁG

Gazdasági társaság alatt olyan társaságot értünk, amelynek tevékenysége üzletszerű gazdasági tevékenység. A tagok tehát rendszeres és folyamatos nyereségre törekednek gazdasági kockázatvállalás mellett állandósult, szervezetszerű módon.

A Ptk. harmadik könyve foglalkozik a jogi személyekkel általában, azon belül a társaságokkal, azon belül az egyes gazdasági társaságokkal. Tehát például ahhoz, hogy a betéti társaság szabályaival tisztában legyünk, mindhárom „szintet” ismerni kell!

Az előbb vázoltakat az alábbi ábra szemlélteti:

GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK TEHÁT A KÖVETKEZŐ FORMÁKBAN MŰKÖDHETNEK:

- közkereseti társaság (kkt.),
- betéti társaság (bt.),
- korlátolt felelősségű társaság (kft.),
- részvénytársaság, amely lehet
 - = zártkörűen működő részvénytársaság (zrt.) vagy
 - = nyilvánosan működő részvénytársaság (nyrt.)

Megállapítható, hogy a kkt. és a bt. elsősorban „munkaegyesítő” társaság, ahol a tulajdonosok általában személyes munkájukkal járulnak hozzá a társaság eredményes működéséhez, a zrt. és az nyrt. pedig „tőkeegyesítő” társaság, ahol a tulajdonosok a legtöbb esetben csak pénzzel, a részvények ellenértékének megfizetésével vesznek részt a társaság életében. A kft. a kettő között helyezkedik el, a tagok a jegyzett tőkéhez való hozzájárulásukon kívül döntő többségében valamilyen tevékenységet is végeznek a cégben. Magyarországon a legnépszerűbb társasági forma a kft. (jelenleg kb. 380 ezer) és a bt. (jelenleg kb. 130 ezer).

Valamennyi gazdasági társaság jogi személynek minősül, tehát alanyi jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik. A Ptk. értelmében a jogi személy úgy jön létre, hogy a típusának megfelelő létesítő okirata alapján az illetékes bíróság nyilvántartásba veszi. Bejegyzését a nyilvántartó bíróság csak jogszabályban meghatározott okokból tagadhatja meg!

A CÉG

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (azaz cégtörvény, Ctv.) értelmében a cég az a jogalany, amely a cégnyilvánartartásba történő bejegyzéssel, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jön létre. A fentiek alapján a gazdasági társaságokon kívül a szövetkezet és az egyesülés minősül cégnak, hiszen gazdasági társaságok mellett ezek is bírósági nyilvánartartással, üzletszerű gazdasági tevékenység folytatása céljából jönnek létre.

A szövetkezet elsősorban a tagok gazdasági és társadalmi szükségleteinek kielégítésére alapítható. A szövetkezet tőkéje a tagok vagyoni hozzájárulásából álló tőkével jön létre. A tag kötelezettsége a szövetkezettel szemben vagyoni hozzájárulásának szolgáltatására és az alapszabályban meghatározott személyes közreműködésre terjed ki. A szövetkezet kötelezettségeiért a tag nem köteles helytállni.

Az egyesülés a tagok által gazdálkodásuk eredményességének előmozdítására és gazdasági tevékenységük összehangolására, valamint szakmai érdekeik képviseletére alapított, jogi személyiséggel rendelkező kooperációs társaság. Az egyesülés saját nyereségre nem törekszik; vagyonát meghaladó tartozásaiért a tagok egyetemlegesen kötelesek helytállni.

A gazdasági társaságoktól tehát a szövetkezet abban tér el, hogy elsősorban a tagok szükségleteinek biztosítása érdekében, míg az egyesülés a tagok saját tevékenységének előmozdításáért, érdekképviseleti jelleggel alapítható.

KÖZÖS JELLEMZŐK

Minden gazdasági társaság alapítása a tagok szükségszerű vagyoni hozzájárulásával történik, akik a későbbiekben közösen részesednek a nyereségből, illetve viselik a veszteséget. A gazdasági társaságok alapítása többalanyú, azaz a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság kivételével legalább két tagot igényel. Ez a működés esetében sincs máshogy: ha egyre csökken a tagok száma és nem vonnak be új tagokat meghatározott időn belül, a társaságot meg kell szüntetni.

Ezenkívül a jogszabályok megállapítanak olyan jellemzőket, amelyek valamennyi gazdasági társaságra igazak: így például minden gazdasági társaságnak, valamint a szövetkezetnek és az egyesülésnek is van létesítő okirata, legfőbb szerve és ügyvezetése. A Ptk. bizonyos esetekben a gazdasági társaság formájától függetlenül is kötelezővé teszi a felügyelőbizottság létrehozását.

AZ ELŐTÁRSASÁG

A vonatkozó jogszabályok lehetőséget biztosítanak arra, hogy a cég a bírósági bejegyzést megelőző időszakban előtársaságként működjön. Ennek nyilvánvalóan az az indoka, hogy a cég a bejegyzési eljárást megelőzően időtakarékosági okokból bizonyos jognyilatkozatokat megteheszen, és ezekhez ne kelljen kivárni a bejegyzést.

Az előtársaság tevékenységét a létesítő okirat közjegyzői okiratba foglalásától vagy ügyvédi vagy jogtanácsosi ellenjegyzésétől kezdheti meg. Fontos, hogy üzletszerű gazdasági tevékenységet ekkor még nem végezhet, azt csupán a nyilvánartartásba vételi kérelem benyújtását követően folytathat. Az előtársasági jelleget a társaság iratain és jognyilatkozatain fel kell tüntetni; ennek hiányában az előtársaság által tett jognyilatkozat – ha a nyilvánartartó bíróság a társaságot nem jegyzi be – az alapítók által együttesen tett jognyilatkozatnak minősül. Ha ez nem elég, akkor az alapítók egyetemlegesen állnak helyt.

Az előtársaság tevékenységére további szigorú szabályok vonatkoznak, így a tagok személyén vagy a létesítő okiraton az alapítók nem változtathatnak, nem kezdeményezhető per a tag kizárására. Ezekon felül az előtársaság nem alakulhat át, és nem alapíthat gazdasági társaságot.

Az előtársasági létszakasz automatikusan megszűnik, ha a gazdasági társaságot a bíróság jogerősen bejegyzi. Ha a bíróság a nyilvánartartásba vételt bármilyen okból megtagadja, úgy a jognyilatkozatok az alapítók nevében megtett jognyilatkozatnak minősülnek. Ilyen esetben az előtársaság köteles minél hamarabb beszüntetni a tevékenységét, és az előtársaságként vállalt kötelezettségeket abból a vagyomból kell teljesíteni, amelyet a tagok a társaságnak rendelkezésére bocsátottak.

CÉGFORMÁK

A KÖZKERESETI TÁRSASÁG

A közkereseti társaság olyan gazdasági társaság, amelyben a tagok arra vállalnak kötelezettséget, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek, és a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért korlátlanul és egyetemlegesen helytállnak saját vagyonukkal. Az egyetemlegesség azt jelenti, hogy a követelés jogosultja bármely tagtól követelheti a teljes tartozást. Főszabályként a tagok a nyereségből és a veszteségből is vagyonarányosan részesednek.

A közkereseti társaságot a társasági szerződés hozza létre, tagjai természetes és jogi személyek is lehetnek. A szabályozását érintő legszembetűnőbb változás a korábbi szabályozáshoz képest, hogy a törvény – az összes gazdasági társasággal együtt – ezt a társasági formát is jogi személynek ismeri el.

Mind a közkereseti, mind a betéti társaságnál fontos fogalom a társasági vagyon, amely a működéshez szükséges anyagi fedezetet takarja, és amelynek tulajdonosa maga a társaság. Ennél a két cégformánál nincs alapítási minimum tőkeösszeg, azonban az összes tag köteles pénzzel és/vagy apporttal – azaz nem pénzbeli vagyoni hozzájárulással – hozzájárulni a társasági szerződésben meghatározott alaptőkéhez (jegyzett tőkéhez). A társasági szerződésben meg kell határozni a jegyzett tőkét képező pénz és/vagy eszközök rendelkezésre bocsátásának módját és idejét.

Ha valaki belép a közkereseti társaságba, a kötelezettségeikért akkor is a többi taggal megegyező módon felel, ha a kötelezettség még a belépése előtt keletkezett. Amennyiben valaki házassággal összefüggésben – házassági vagyonszerződés, házassági közös vagyon megosztása révén – kíván a társaság tagjává válni, ehhez a társasági szerződés módosítása szükséges.

A tagság megszűnik a tagok közös megegyezésével, a tag felmondásával, a társasági részesedés átruházásával, a tag halálával vagy megszűnésével, vagy a taggal szembeni kizáró vagy összeférhetlenségi ok bekövetkeztével. A tag a tagsági jogviszonyát három hónapos felmondási idővel írásban felmondhatja, ám határozatlan időre létesített társaság esetén e jog kizárása vagy korlátozása semmis. A társaság a kilépő taggal köteles a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően elszámolni. A társaság volt tagja a tagsági jogviszony megszűnésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül ugyanúgy köteles helytállni a tagsági jogviszony megszűnése előtt keletkezett társasági tartozásokért, mint a tag a tagsági jogviszonya fennállása alatt. A tag a társasági részesedését akár más tagra, akár kívülálló, harmadik személyre átruházhatja, ám az erre irányuló megállapodást írásba kell foglalni.

A közkereseti társasághoz hasonlóan a betéti társaság is az új Ptk.-val lett jogi személy, és esetében egyéb tekintetben is sok szempontból a közkereseti társaságokra vonatkozó szabályok az irányadóak – a fő különbséget a kültag kötelező jelenléte jelenti. Ugyanakkor a betéti társaságokról is elmondható, hogy a törvény nem határozza meg a tagok vagyoni hozzájárulásának minimális mértékét.

A Ptk. normaszövege szerint a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg. A diszpozitivitás okán azonban a társasági szerződésben ettől el lehet térni! Nem lehet eltérni azonban attól (kógens szabály), hogy tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből teljesen kizárni nem lehet. A tag a társasági részesedését vagy annak egy hányadát a társaság más tagjára vagy harmadik személyre átruházhatja, ami a társasági szerződés módosításával válik hatályossá.

A kétféle tagi minőség miatt feltétlenül fontos rendezni azt a kérdést, hogy miként kell kezelni az olyan szerződésmódosítást, amelynek eredményeként a korábban beltagi pozícióban lévő tagból kültag lesz, és így megszűnne a társasági tartozásokért való helytállási kötelezettsége. A törvény indokolása szerint ez a hitelezői érdekek védelme miatt csak úgy lehetséges, ha a változástól számított öt évig a kültaggá vált korábbi beltag még köteles helytállni a korábban keletkezett társasági kötelezettségeikért.

Mindezek tükrében összefoglalásként elmondható, hogy ez a cégforma egyfajta átmenetet jelent a közkereseti és a korlátolt felelősségű társaságok között a jegyzett tőke minimum hiányával és a felelősség korlátozásának lehetőségével.

A BETÉTI TÁRSASÁG

A betéti társaság olyan gazdasági társaság, amelyben annak tagjai arra vállalnak kötelezettséget a létesítésére irányuló társasági szerződés megkötésével, hogy a társaság gazdasági tevékenységének céljára a társaság részére vagyoni hozzájárulást teljesítenek. Emellett legalább az egyik tag (a továbbiakban: beltág) vállalja, hogy a társaságnak a társasági vagyon által nem fedezett kötelezettségeiért a többi beltaggal egyetemlegesen köteles helytállni, míg legalább egy másik tag (a továbbiakban: kültag) a társasági kötelezettségeikért – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – nem tartozik helytállási kötelezettséggel.

A betéti társaság alapításához tehát legalább két személy, egy beltág és egy kültag szükséges, de a társaságnak több beltagja, illetve kültagja is lehet. Míg a beltág a társaság tartozásaiért teljes vagyonával felel, addig a kültag kizárólag a társaság rendelkezésére bocsátott vagyoni betét erejéig felelős. A kültag a Ptk. normaszövege szerint nem lehet a társaság vezető tisztségviselője, és nem jogosult a társaság képviselőjére, azonban a bevezetésben említett diszpozitivitás okán a társasági szerződésben el lehet térni ettől, azaz a kültag mégis lehet vezető tisztségviselő!

A közkereseti társasághoz hasonlóan a betéti társaság is az új Ptk.-val lett jogi személy, és esetében egyéb tekintetben is sok szempontból a közkereseti társaságokra vonatkozó szabályok az irányadók – a fő különbséget a kültag kötelező jelenléte jelenti. Ugyanakkor a betéti társaságokról is elmondható, hogy a törvény nem határozza meg a tagok vagyoni hozzájárulásának minimális mértékét.

A Ptk. normaszövege szerint a nyereség és a veszteség a tagok között a vagyoni hozzájárulásuk arányában oszlik meg. A diszpozitivitás okán azonban a társasági szerződésben ettől el lehet térni! Nem lehet eltérni azonban attól (kógens szabály), hogy tagot a nyereségből vagy a veszteség viseléséből teljesen kizárni nem lehet. A tag a társasági részesedését vagy annak egy hányadát a társaság más tagjára vagy harmadik személyre átruházhatja, ami a társasági szerződés módosításával válik hatályossá.

A kétféle tagi minőség miatt feltétlenül fontos rendezni azt a kérdést, hogy miként kell kezelni az olyan szerződésmódosítást, amelynek eredményeként a korábban beltagi pozícióban lévő tagból kültag lesz, és így megszűnne a társasági tartozásokért való helytállási kötelezettsége. A törvény indokolása szerint ez a hitelezői érdekek védelme miatt csak úgy lehetséges, ha a változástól számított öt évig a kültaggá vált korábbi beltág még köteles helytállni a korábban keletkezett társasági kötelezettségeikért.

Mindezek tükrében összefoglalásként elmondható, hogy ez a cégforma egyfajta átmenetet jelent a közkereseti és a korlátolt felelősségű társaságok között a jegyzett tőke minimum hiányával és a felelősség korlátozásának lehetőségével.

A KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

A korlátolt felelősségű társaság olyan gazdasági társaság, amely előre meghatározott összegű törzsbetétekből álló törzstőkével alakul, és amelynél a tag kötelezettsége a társasággal szemben törzsbetétének szolgáltatására és a társasági szerződésben megállapított egyéb vagyoni értékű szolgáltatásra terjed ki. A társaság kötelezettségeiért – ha a Ptk. eltérően nem rendelkezik – a tag nem köteles helytállni.

VAGYONI HOZZÁJÁRULÁS

A korlátolt felelősségű társaság esetében a tag vagyoni hozzájárulását a törzsbetét jelenti. Minden tagnak legfeljebb egy törzsbetétje lehet, és az egyes törzsbetétek különböző mértékűek lehetnek, azonban az egyes törzsbetétek mértéke nem lehet kevesebb százezer forintnál. A törzsbetétet pénzzel és/vagy apporttal lehet szolgáltatni. A be nem fizetett/nem szolgáltatott törzsbetétrész alapján osztalék nem fizethető! A törzsbetétek összege a törzstőke, amely nem lehet kevesebb hárommillió forintnál.

AZ ÜZLETRÉSZ

A törzsbetéthez kapcsolódó tagsági jogok és kötelezettségek összessége az üzletrész, amely a társaság nyilvántartásba vételével keletkezik. Az üzletrész mértéke a tagok törzsbetétjéhez igazodik, és azonos mértékű üzletrészhez azonos tagsági jogok fűződnek. Egy üzletrésznek több jogosultja is lehet: ezek a személyek a társasággal szemben egy tagnak számítanak, jogaikat közös képviselőjük útján gyakorolhatják, és a tagot terhelő kötelezettségeikért egyetemlegesen kötelesek helytállni. Az üzletrész a társaság tagjai között szabadon átruházható, kívülálló személyre viszont akkor lehet átruházni, ha a tag a törzsbetétét teljes mértékben szolgáltatva. Ha valamely tag üzletrészét kívülálló, harmadik személyre kívánja átruházni, az üzletrészre a többi tagot elővásárlási jog illeti meg. Az üzletrész átruházásáról szóló megállapodást írásba kell foglalni, azonban a társasági szerződést nem szükséges módosítani. Az átruházás megtörténtét a társaság ügyvezetőjéhez 8 napon belül be kell jelenteni.

A korlátolt felelősségű társaság saját üzletrészét is megszerezheti, mégpedig átruházással a taggyűlés határozata alapján a törzstőkén felüli vagyona terhére. A társaság saját üzletrészeinek alapjául szolgáló törzsbetétek összege nem haladhatja meg a törzstőke ötven százalékát.

Amennyiben a tagot a bíróság kizárja a társaságból, vagy a tag tagsági viszonya a vagyoni hozzájárulás vagy a pótbefizetés teljesítésének elmaradása miatt szűnt meg, a volt tag üzletrészét értékesíteni kell. Ha az értékesítésre máshogy nincsen mód, ezt árverés útján kell végrehajtani. Ha a tag erre irányuló külön jogviszony hiányában személyesen közreműködik a társaság tevékenységében, ezzel összefüggésben ellenszolgáltatást a társasági szerződés rendelkezései szerint igényelhet.

A tag halála esetén örököse az örökös minőség igazolása mellett kérheti az ügyvezetőtől a tagjegyzékbe való bejegyzését. Hasonló a helyzet jogi személy tag átalakulása, egyesülése, szétválása vagy jogszabály alapján az üzletrésze tekintetében bekövetkezett jogutódlása esetén: ebben az esetben is kérhető a jogutód tagjegyzékbe való bejegyzése a jogutódlás igazolásával. Az ügyvezető akkor tagadhatja meg az örökös vagy a jogutód bejegyzését, ha a társasági szerződés által erre feljogosított személyek a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően nyilatkoznak arról, hogy az üzletrészt magukhoz váltják, és az üzletrész forgalmi értékét megfizetik az üzletrész korábbi tulajdonosa jogutódlójának. A társasági szerződésben meghatározott feltételek szerint az üzletrész magukhoz váltásáról az örökös vagy a jogutód bejegyzési kérelmének hatályossá válásától számított harmincnapos, jogvesztő határidőn belül nyilatkoznak, és az üzletrész forgalmi értékének megfelelő összeget az örökösnek vagy a jogutódnak kifizetik. Ha a jogi személy tag jogutód nélkül úgy szűnik meg, hogy üzletrészének sem a törlesztését megelőző, sem az üzletrészre kiterjedően lefolytatott vagyonrendezési eljárás alapján nincs új jogosultja, a társaság az üzletrész bevonásáról vagy az üzletrész tagok közötti – törzsbetétek arányában történő – felosztásáról köteles dönteni.

PÓTBEFIZETÉS ÉS OSZTALÉK

Az üzletrész és a törzsbetét mellett fontos fogalom továbbá a pótbefizetés és az osztalék. A pótbefizetés a társaság részére teljesítendő szolgáltatás a veszteségekre nyújtott fedezet céljából, amely a társaság legfőbb szerve, vagyis a taggyűlés által rendelhető el. Az osztalék a társaságnak a tag javára történő kifizetések céljából felosztható és saját tőkéjéből – általában – a törzsbetétek arányában meghatározott összeg, amelynek mértékéről a taggyűlés rendelkezik. A törzsbetétaránytól – a diszpozitivitás jegyében – a társasági szerződésben el lehet térni!

Az osztalékfizetésnek szigorú korlátai vannak, ez a számviteli törvény (2000. évi C. tv.) 39. §-ában található.

A RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A részvénytársaság olyan gazdasági társaság, amely meghatározott számú és névértékű részvényből álló alaptőkével rendelkezik, és a részvényest a társaság kötelezettségeiért helytállási kötelezettség nem terheli. Létesítő okirata az alapszabály. Az a részvénytársaság, amelynek részvényeit tőzsdére bevezették, nyilvánosan működő részvénytársaságnak (nyrt.) minősül.

Az a részvénytársaság, amelynek részvényei nincsenek bevezetve tőzsdére, zártkörűen működő részvénytársaságnak (zrt.) minősül.

A működési forma megváltoztatásához a közgyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel hozott határozatára van szükség; e határozat a zártkörűen működő részvénytársaság nyilvánosan működő részvénytársasággá alakulása esetén a részvénytársaság részvényeinek tőzsdére történő bevezetésével, nyilvánosan működő részvénytársaság zártkörűen működő részvénytársasággá alakulása esetén a részvények tőzsdéről történő kivezetésével válik hatályossá.

ALAPTŐKE

Mivel a tagoknak nem áll fenn mögöttes felelőssége a társaság tartozásaival kapcsolatban, a részvénytársaság csak jelentős mennyiségű alaptőkével alakulhat: zártkörűen működő részvénytársaság esetén ötmillió forint, nyilvános részvénytársaság esetében pedig húszmillió forint az alaptőke mértéke.

A RÉSZVÉNY

A részvény a kibocsátó részvénytársaságban gyakorolható tagsági jogokat megtestesítő, névre szóló, névértékkel rendelkező, forgalomképes értékpapír. Létezik papíralapon és dematerializált, nem papíralapú formában is.

A részvénytársaság alapszabályában korlátozhatja a részvény kívülálló személy részére történő átruházását – ez csak abban az esetben hatályos a harmadik személlyel szemben, ha ez kitűnik a részvényből –, illetve az átruházásához a részvénytársaság beleegyezését írhatja elő. A részvénytársaság az alaptőke huszonöt százalékát meg nem haladó mértékben megszerezheti az általa kibocsátott részvényeket, amelyekkel azonban részvényesi jogokat nem gyakorolhat. A saját részvény megszerzésének feltétele, hogy a közgyűlés – a megszerezhető részvények fajtájának, osztályának, számának, névértékének meghatározása mellett – előzetesen felhatalmazza az igazgatóságot a saját részvény megszerzésére.

A RÉSZVÉNYEK FAJTÁI

TÖRZSRÉSZVÉNY – ELSŐBBSÉGI RÉSZVÉNY –
DOLGOZÓI RÉSZVÉNY – KAMATOZÓ RÉSZVÉNY –
VISSZAVÁLTHATÓ RÉSZVÉNY

A RÉSZVÉNYESEK

A részvénytársaság a részvényesekről – ideértve az ideiglenes részvények tulajdonosait is – részvénykönyvet vezet, amelybe bárki betekinhet, és amelyben nyilvántartja a részvényes (közös tulajdonban álló részvény esetén a közös képviselő) nevét, lakóhelyét vagy székhelyét, részvénysorozatanként a részvényes részvényeinek vagy ideiglenes részvényeinek darabszámát, tulajdoni részesedésének mértékét.

A részvényes a közgyűlésen való részvételi jogát képviselő útján is gyakorolhatja, megilleti a közgyűlésen való részvételhez, a szavazáshoz, osztalékhoz, valamint a napirenddel kapcsolatos tájékoztatáshoz való jog. A részvényes köteles az általa átvett, illetve jegyzett részvények névértékének, illetve kibocsátási értékének megfelelő pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a részvénytársaság rendelkezésére bocsátani.

EGY TAGGAL RENDELKEZŐ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK

AZ EGYSZEMÉLYES TÁRSASÁG

A gazdasági társaságot egy tag is alapíthatja, ilyenkor a vállalkozás alapító okirattal keletkezik. Egyszemélyes társaság jön létre, ha egy személy alapít korlátolt felelősségű társaságot – ebben az esetben az alapító köteles a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani. Egyszemélyes társaság jön létre akkor is, ha egy többszemélyes társaság valamennyi üzletrészt ugyanaz a tag szerzi meg. A társaság egyszemélyessé válásától kezdődően az egyszemélyes társaságra vonatkozó szabályok szerint működik, de társasági szerződés helyett akkor kell alapító okiratot készíteni, ha az egyszemélyessé válástól számított egy éven belül nem jelent be újabb tagot. Az egyszemélyes társaság és annak tagja közötti szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba kell foglalni.

Ha a tulajdonos egyúttal ügyvezető is, akkor feladatait megbízási szerződés alapján láthatja el. A munkaviszony lehetősége elméletileg akár fenn is állhatna, viszont a munka törvénykönyve fogalmi körében vizsgálva ez erősen aggályos lehet (munkáltató és munkavállaló ugyanazon személy)!

Egyszemélyes társaság a saját üzletrészt nem szerezheti meg. Amennyiben az egyszemélyes társaság az üzletrész felosztása vagy a törzstőke felemelése folytán új tagokkal egészül ki, és így többszemélyes társasággá válik, a tagok kötelesek az alapító okiratot társasági szerződésre módosítani. Az egyszemélyes társaság tagjának felelősségére a minősített többséget biztosító befolyásra vonatkozó szabályokat megfelelően alkalmazni kell. Ez azt jelenti, hogy az egyedüli tag felelősség szempontjából minősített többséggel rendelkezik.

AZ EGYSZEMÉLYES RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Egy másik cégformánál is lehetséges, hogy csupán egy tagot számláljon a vállalkozás, még hozzá a részvénytársaság esetében. Az egyszemélyes részvénytársaság úgy jön létre, hogy alapszabályában egy személy vállal kötelezettséget a társaság valamennyi részvényének átvételére. Ilyenkor a fent leírtakhoz hasonlóan az alapító köteles nem pénzbeli vagyoni hozzájárulását a nyilvántartásba vételi kérelem benyújtásáig teljes egészében a társaság rendelkezésére bocsátani. Szintén egyszemélyes társaságról beszélünk, ha egy többszemélyes részvénytársaság valamennyi részvényét egy személy szerzi meg.

A törvényben foglaltak szerint egyszemélyes részvénytársaság saját részvényt nem szerezhethet, valamint az egyszemélyes részvénytársaság és annak részvényese közötti szerződést kötelező írásba foglalni. Az egyszemélyes részvénytársaság esetében is fennáll, hogy az egyedüli tag felelősség szempontjából minősített többséggel rendelkezik.

A KEZDETEK – GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK ALAPÍTÁSA

A LÉTESÍTŐ OKIRAT

A gazdasági társaság létesítő okirata – a részvénytársaság és az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaság kivételével – a társasági szerződés. A részvénytársaság létesítő okirata az alapszabály, az egyszemélyes korlátolt felelősségű társaságé az alapító okirat.

FORMAI KÖVETELMÉNYEK

A létesítő okiratot valamennyi alapító tagnak alá kell írnia. A tag helyett a társasági szerződést közokiratba vagy teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt meghatalmazással rendelkező képviselője is aláírhatja.

A létesítő okiratot közjegyzői okiratba vagy ügyvéd, illetve valamelyik alapító jogtanácsosa által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni. A létesítő okirat ellenjegyzésével az eljáró ügyvéd az aláírásával igazolja, hogy az okirat a felek kinyilvánított akaratának és a jogszabályoknak egyaránt megfelel, és az okiratban megjelölt felek az iratot előtte vagy helyettese előtt saját kezűleg írták alá, vagy aláírásukat saját kezű aláírásnak ismerték el. Az ügyvéd kizárólag olyan okiratot ellenjegyezhet, amely a saját vagy az irodája közreműködésével jött létre.

TARTALMI KÖVETELMÉNYEK

A létesítő okiratnak tartalmaznia kell bizonyos tartalmi elemeket. Ezek a következők:

- a gazdasági társaság neve, székhelye,
- a társaság tagjainak neve, lakóhelye vagy székhelye,
- a gazdasági társaság tevékenységi köre,
- a társaság részére teljesítendő vagyoni hozzájárulások, azok értéke, valamint a vagyon rendelkezésre bocsátásának módja és ideje,
- az első vezető tisztségviselő,
- az első állandó könyvvizsgáló személye.

Amennyiben a társaság székhelye nem azonos a társaság központi ügyintézésének helyével, a létesítő okiratban a központi ügyintézés helyét is meg kell jelölni.

Ezen kötelező tartalmi elemeken túl a részvénytársaság létesítő okiratának, azaz az alapszabálynak tartalmaznia kell a következőket is:

- az alapítók nyilatkozatát az összes részvény átvételére vonatkozó kötelezettségvállalásról és a részvényeknek az alapítók közötti megoszlásáról,
- az alaptőke összegét,
- az alapítás során kibocsátandó részvények számát, névértékét, illetve kibocsátási értékét, valamint a részvények előállításának módját,
- a közgyűlés összehívásának módját,
- a szavazati jog gyakorlásának feltételét és módját.

A VAGYONI HOZZÁJÁRULÁS

Ha a tag a létesítő okiratban vállalt vagyoni hozzájárulását az előírt időpontig nem szolgáltatja, az ügyvezetés harmincnapos határidő tűzésével és a jogkövetkezmények feltüntetésével felszólítja a tagot a teljesítésre. A harmincnapos határidő eredménytelen elteltével a vagyoni hozzájárulását nem teljesítő tag tagsági jogviszonya a határidő lejárata követő nappal megszűnik. Nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásként követelés is szolgáltatható, ha azt az adós elismerte, vagy az jogerős bírósági határozaton alapul. A tag munkavégzésre, személyes közreműködésre vagy szolgáltatásra irányuló kötelezettségvállalása nem lehet nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás. Azok a tagok, akik valamely tag nem pénzbeli vagyoni hozzájárulását tudomásuk ellenére a szolgáltatáskori értéket meghaladó értékkel fogadták el, az ebből eredő károkért a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulást teljesítővel egyetemlegesen felelnek a társasággal szemben a szerződészegéssel okozott károkért való felelősség szabályai szerint.

A CÉGBEJEGYZÉS

A gazdasági társaságok létrehozására szolgáló cégbejegyzési eljárás a cégbíróság hatáskörébe tartozó elektronikus eljárás, amely kérelemre indul. Lefolytatásához mindenképpen szükséges jogi képviselő – ügyvéd vagy közjegyző – közreműködése. A jogi képviselő feladata az általa készített okiratok mellett a cégbejegyzési (változásbejegyzési) kérelem mellékletét képező, nem általa készített okiratok (pl. tulajdoni lap másolata, hatósági engedély, a pénzforgalmi szolgáltató igazolása a pénzbetétek befizetéséről) elektronikus okirati formába történő átalakítása. Emellett gondoskodik az eredeti, nem általa készített okiratok megőrzéséről is.

A CÉGBEJEGYZÉSI ELJÁRÁS MENETE

A jogi képviselő a kérelmet az alapítandó társaság székhelye szerinti cégbíróságnak nyújtja be elektronikus formában, elektronikus nyomtatványon. A kérelem az érdemi döntés meghozataláig visszavonható. A cégbejegyzési kérelemhez – a törvényben meghatározott kivétellel – valamennyi cég esetében csatolni kell a cégforma, illetve a választott cégeljárás szerint szükséges mellékleteket.

A kérelemben kétféle irat szerepelhet: eredetileg papíralapú okiratok szkennelt formában, illetve eredetileg elektronikus formában létrehozott okiratok. Ezeket elektronikus aláírással és időbélyegzővel kell ellátni, az eljárási illetéket és a közzétételi költségtérítést pedig szintén elektronikus úton kell megfizetni. A bejegyzési kérelem előterjesztője választása alapján az adóhatóság, illetve a Központi Statisztikai Hivatal által vezetett nyilvántartáshoz szükséges, külön törvényben rögzített további adatokat a bejegyzési kérelemmel együtt előterjesztve a Céginformációs Szolgálat útján juttathatja el az illetékes szervezethez.

Miután a bejegyzési kérelem beérkezett a Céginformációs Szolgálathoz, az elektronikus okiratot informatikai és formai szempontból egyaránt megvizsgálják. Amennyiben a kérelem szabályszerűen került benyújtásra, a Céginformációs Szolgálat haladéktalanul továbbítja azt az illetékes cégbírósághoz. A Céginformációs Szolgálat a kérelem megérkezéséről és arról, hogy azt továbbította a cégbírósághoz, a kérelem cégbírósághoz való sikeres továbbításával egyidejűleg elektronikus igazolást küld a jogi képviselőnek. Ha hibát találnak a kérelemben, illetve a mellékletekben, az iratokat az elektronikus igazolással együtt visszaküldik a jogi képviselőnek. Ilyen esetekben a bejegyzési kérelem be nem nyújtottnak tekintendő.

A cégbíróságra vonatkozó ügyintézési határidő a bejegyzési kérelemnek a Céginformációs Szolgálattól a cégbíróságra való beérkezését követő első munkanapon kezdődik. A bejegyzési kérelem cégbírósághoz történő érkezésekor a cég az azonosításra, illetve valamennyi más cégtől való megkülönböztetésére alkalmas cégjegyzékszámot kap, amelyet ettől kezdődően az iratain fel kell tüntetnie. A cégbejegyzési kérelem benyújtója legkésőbb az adószám megállapítását követő munkanapon a cég nevét, székhelyét, cégjegyzékszámát, adószámát, valamint statisztikai számjelét tartalmazó elektronikus tanúsítványt kap. A cégbíróság a kérelem érkezését követően legkésőbb nyolc munkanapon belül megvizsgálja, hogy a létesítő okirat, a bejegyzési kérelem alapjául szolgáló okiratok, valamint az adott cégformára vonatkozóan kötelező adatok megfelelnek-e a jogszabályok rendelkezéseinek.

A cégbíróság a bejegyzési eljárás során hozott végzésekről elektronikus úton informálja a jogi képviselőt, aki azt minősített elektronikus aláírással és időbélyegzővel ellátva visszaigazolja – a végzést a visszaigazolásában megjelölt időpontban kell kézbesítettnek tekinteni. Amennyiben a cégbírósághoz 7 munkanapon belül nem érkezik meg ez a visszaigazolás, írásban is megküldik a végzést a jogi képviselőnek.

AZ EGYSZERŰSÍTETT CÉGELJÁRÁS

Bizonyos esetekben lehetőség van egyszerűsített cégeljárás lefolytatására is, amelynek előnye a gyors ügyintézés. Az eljárásra közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság, zártkörűen működő részvénytársaság esetében kerülhet sor akkor, ha a cég létesítő okirata egy megadott szerződésminta megfelelő kitöltésével készül. Ebben az esetben a létesítő okirat tartalmát kizárólag a kitöltött szerződésmintában foglalt rendelkezések alkotják. E minták a cégbejegyzési eljárás és a cégnyilvántartás egyes kérdéseiről szóló 21/2006. (V. 18.) IM rendelet mellékletében található meg, illetve letölthetők:

<http://ceginformacioszolgalat.kormany.hu/szerzodesmintak>

Ugyanakkor fontos tudni, hogy a mindennapi gyakorlatban lényegessé válható kérdések közül nem biztos, hogy a szerződésminta mindent tartalmaz! Ilyen lehet a nem állandó százalékban megállapított, tulajdonaránytól eltérő mértékű osztalékfizetés vagy az üzletrész öröklésével kapcsolatos kérdéskör!

A bejegyzési kérelem elbírálásáról a cégbíróság a bejegyzési kérelem érkezését követően, az adószámról való adóhatósági értesítéstől számított egy munkanapon belül határoz. Az eljárás során hiánypótlásra történő felhívásra nem kerül sor. Az ügyintézési határidő eredménytelen eltelte esetén a cégbejegyzés a következő munkanapon, a törvény erejénél fogva – a kérelem alapján előszerkesztett adatok szerinti tartalommal – haladéktalanul megtörténik. A törvény erejénél fogva történő automatikus bejegyzés esetén kijavítás iránti kérelem terjeszthető elő.

A CÉGALAPÍTÁS KÖLTSÉGEI

Új vállalkozás alapítása esetén a főbb kiadásokat az ügyvédi és közjegyzői költségek jelentik. Emellett természetesen számolni kell az egyes cégformák esetében meghatározott minimális alaptókéval is.

AZ ÜGYVÉDNEK FIZETENDŐ KÖLTSÉGEK

Az ügyvédi munkadíj jellemzően a jogi tanácsadást, a társasági szerződés elkészítését, az ellenjegyzést, valamint a cégeljárásban való jogi képviseletet foglalja magában. Az egyes irodák változatos árakon dolgoznak, általában 20–50 000 forint közötti összegért vállalják a cégalapítással járó munkát.

Korlátolt felelősségű társaság alapítása esetén a költségek tartalmazzák a Jogügyletek Biztonságát Erősítő Adatszolgáltatási Keretrendszer (JÜB) személyenkénti 1700 forintos lekérdezési díját.

ALAPÍTÁSSAL KAPCSOLATOS ILLETÉKEK

Idén komoly változás történt ezen a téren, ugyanis a 2017. március 16. napjától hatályos 2017. évi II. törvény kimondja az egyéni társaság, a korlátolt felelősségű társaság, a betéti társaság, valamint a közkereseti társaság alapításának illeték- és költségmentességét a cégalapítási eljárás módjától függetlenül, és megszünteti a közzétételi költségterítési díjat is.

A zártkörűen működő részvénytársaság alapítása után továbbra is meg kell fizetni az illetéket és a közzétételi költségterítési díjat, amelyek mértéke 50 000 forint, illetve 5000 forint.

A CÉGBEJEGYZÉS UTÁNI TENNIVALÓK

A cég megalakulását követően a vállalkozás bejelentési kötelezettségekkel bír különböző hatóságok felé. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal mellett a Központi Statisztikai Hivatalnál, az önkormányzatnál és az illetékes kereskedelmi és iparkamaránál is be kell jelentkezniük az új vállalkozásoknak. Ezek a tennivalók általában szoros határidőkhöz kötöttek, ezért intézésükben nagy segítséget nyújthat egy könyvelő.

A NEMZETI ADÓ- ÉS VÁMHIVATAL FELÉ TÖRTÉNŐ BEJELENTÉSEK

Minden új vállalkozás köteles írásban bejelentkezni az adóhatóságnál a cégbejegyzést követően 15 napon belül. Ez a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) által rendszeresített 17T201T nyomtatványon keresztül történik, amelyen többek között a következő adatokat kell megadni:

- az iratok őrzésének helye,
- működési engedélyek adatai,
- alakulás módja és jogelődök adatai,
- tulajdonosok adatai.

Amennyiben a vállalkozás megsérti a bejelentési kötelezettséget, bírságra számíthat. Az adóhatóság nemcsak akkor szab ki bírságot, ha nem tesznek eleget a bejelentkezési kötelezettségnek, hanem akkor is, ha az adózó késik a bejelentéssel, hibásan, valótlan adattartalommal vagy hiányosan teljesíti azt. Emellett bírságot von maga után az is, ha a vállalkozás bejelentéshez vagy cégbejegyzéshez kötött tevékenységet adószám hiányában folytat.

Legalább ilyen fontos a vezető tisztségviselő, illetve az induló vállalkozásban foglalkoztatott alkalmazottak társadalombiztosítási jogviszonyának bejelentése az adóhatóságnál. Ezt a célt a 17T1041 Bejelentő és változásbejelentő lap a munkáltató vagy kifizető által foglalkoztatott biztosítottak adatairól elnevezésű nyomtatvány szolgálja. Ezen keresztül lehet bejelenteni:

- a munkáltató adatait,
- a biztosított személy adatait,
- a jogviszonyra vonatkozó adatokat (kezdet, kódja, munkakör, heti munkaórák száma).

Ezt a bejelentést legkésőbb a biztosítási jogviszony első napján, még a foglalkoztatás megkezdése előtt kell teljesíteni.

A fenti nyomtatványok és a nyomtatványok kitöltéséhez szükséges program a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapjáról ingyenesen letölthetőek.

A KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ ADATSZOLGÁLTATÁS

A Központi Statisztikai Hivatalnál (KSH) szintén a bejegyzést követő 15 napon belül kell bejelentkezniük az új cégeknek. A kezdő vállalkozásokról a hivatal a KSH-Elektra elnevezésű rendszerén keresztül gyűjt információt. Az 1032 Alapinformációk az alakuló gazdasági szervezetekről című nyomtatványt kell elküldeni az adatszolgáltató székhelye szerint illetékes KSH regionális igazgatósága számára, amelynek kitöltése során a cég fontosabb adataira kérdeznek rá.

ÖNKORMÁNYZATHOZ TÖRTÉNŐ BEJELENTKEZÉS

Az új vállalkozások kötelesek bejelentkezni a székhelyük, telephelyük szerint illetékes önkormányzatnál a helyi iparüzési adó ügyében a tevékenységük megkezdésétől számított 15 napon belül. Ezt az önkormányzatok e célra rendszeresített nyomtatványán keresztül tehetik meg, amely az adott önkormányzat honlapján érhető el.

Amennyiben a cégnek ingatlanulajdona van, akkor nem szabad elfelejteni a telekadó- és/vagy az építményadó-bejelentkezésről sem!

KAMARAI REGISZTRÁCIÓ

Megalakulás után minden vállalkozás köteles kezdeményezni nyilvántartásba vételét a székhelye szerint területileg illetékes kereskedelmi és iparkamaránál a bejegyzést követő 5 napon belül. Ezt követően minden évben meg kell fizetni a kamarai hozzájárulást, amelynek összege 5000 forint.

BANKSZÁMLANYITÁS

Minden vállalkozás köteles bankszámlát nyitni a vonatkozó jogszabályok értelmében. A cégeknek bankszámlán kell tartaniuk pénzeszközeiket a készpénzben teljesíthető fizetések céljára szolgáló pénzeszközök kivételével, és a pénzforgalmukat is bankszámlán kell lebonyolítaniuk. Az a cég, amely nem tesz eleget bankszámlanyitási kötelezettségének, mulasztási bírsággal sújtható.

A korábbi gyakorlattal szemben ma már nem előírás bankszámla nyitása a cégbejegyzési eljárás során, ám a cégbejegyzést követő 8 napon belül a vállalkozás vezetője már köteles kiválasztani a számlavezető bankot, és megkötöni ott a bankszámlaszerződést. A számla nyitását a cég képviselője személyesen végezheti el. Ehhez a következő okiratok szükségesek:

- a cég képviselőjének személyazonosító okmányai,
- közjegyzői okiratba foglalt vagy ügyvéd által ellenjegyzett társasági szerződés, illetve alapító okirat vagy alapszabály,
- aláírási címpéldány vagy ügyvéd által ellenjegyzett aláírási minta,
- a cégbejegyzés igazolása cégbírósági végzéssel, illetve 30 napnál nem régebbi cégkivonattal.

A bankok cégbírósági bejegyzésre kötelezett, de még be nem jegyzett cégek esetén elkérik a bejegyzés iránti kérelmet igazoló, adó- és KSH-számmal ellátott cégbírósági tanúsítványt. Amennyiben a későbbiekben megtörténik a bejegyzés, erről a cégbírósági végzés bemutatásával mihamarabb tájékoztatni kell a számlavezető fiókot.

Az egyes bankok különböző csomagokat kínálnak kezdő vállalkozások részére, ezért érdemes előre tájékozódni és átgondolni, melyik lenne a cég számára a legideálisabb a havi díj és a tranzakciós költségek tükrében. Például amennyiben a vállalkozás várhatóan sok utalást fog bonyolítani, megfontolandó olyan konstrukciót választani, amely alacsonyabb tranzakciós díjjal jár. A döntésben sokat segíthetnek a bankok ajánlatait összehasonlító online díjkalkulátorok.

MÉG EGY FONTOS TENNIVALÓ: A CÉG NEVÉNEK FELTÜNTETÉSE CÉGTÁBLÁN ÉS A POSTALÁDÁN

Mivel a cégbejegyzést követő időszakban az előbb felsorolt hatóságoktól hivatalos küldemények érkehetnek a cég részére, szükséges minél előbb feltüntetni a vállalkozás nevét a társaság székhelyén. Amennyiben a papírok visszaküldésre kerülnek, mert a postás nem találja a céget a megadott címen, az adóhatóság felfüggesztheti az adószámot, és a cégbíróság törvényességi felülvizelési eljárás keretében akár törölheti is a vállalkozást a cégjegyzékből.

SZERVEZET ÉS MŰKÖDÉS

A LEGFŐBB SZERV

A társaság döntéshozó szerve a legfőbb szerv (tagok gyűlése, taggyűlés, közgyűlés). Főbb feladatai közé tartozik a beszámoló jóváhagyása, a nyereség felosztásáról való döntés, valamint egyes kártérítési igényekkel kapcsolatos döntés. Olyan alapvető üzleti döntésekért felel, mint a társaság fő tevékenységi körének meghatározása, az üzletpolitikai stratégia meghatározása, a létesítő okirat módosítása, tagkizárásról vagy a társaság átalakulásáról való döntés. Emellett alapvető személyi kérdésekben is határoz, így az ügyvezetésre és képviselőre jogosultak köréről, a felügyelőbizottság tagjairól, a könyvvizsgáló kijelöléséről, illetve e személyek díjazásáról és visszahívásáról is dönt. A legfőbb szerv ülése nem nyilvános. A létesítő okiratba bele lehet foglalni, hogy a személyes megjelenés helyett a tag elektronikus úton gyakorolja a jogait a legfőbb szerv döntéshozatalában.

KÖZKERESETI ÉS BETÉTI TÁRSASÁGOK

Közkereseti társaságok és betéti társaságok esetében a legfőbb szerv a tagok gyűlése. A határozathozatal során valamennyi tagnak azonos mértékű szavazata van, tehát a szavazati arány nem függ az egyes tagok vagyoni hozzájárulásának mértékétől. A taggyűlés a leadható összes szavazatszámhoz viszonyított szótöbbséggel hozza meg a határozatát, és legalább háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozat kell a vezető tisztségviselők visszahívásához.

KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁGOK

A korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve szintén a taggyűlés, amelynek kizárólagos hatáskörébe tartozik az olyan szerződés megkötésének jóváhagyása, amelyet a társaság saját tagjával, ügyvezetőjével, felügyelőbizottsági tagjával, választott társasági könyvvizsgálójával vagy azok közeli hozzátartozójával köt. Ezen

választott társasági könyvvizsgálójával vagy azok közeli hozzátartozójával köt. Ezen túlmenően a taggyűlés jogosult dönteni a törzstőke leszállításáról vagy emeléséről is.

Az ügyvezető késedelem nélkül köteles összehívni a taggyűlést vagy annak ülése tartása nélküli döntéshozatalát kezdeményezni a szükséges intézkedések megtétele céljából, ha tudomására jut, hogy

- a) a társaság saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent;
- b) a társaság saját tőkéje a törzstőke törvényben meghatározott minimális összege alá csökkent;
- c) a társaságot fizetéképtelenség fenyegeti, vagy fizetéseit megszüntette; vagy
- d) ha vagyona a tartozásait nem fedezi.

Az előbbi esetek mindegyikében a tagoknak határozniuk kell pótbefizetés előírásáról, a törzstőke mértékét elérő saját tőke más módon való biztosításáról vagy a törzstőke leszállításáról; mindezek hiányában a társaság átalakulását, egyesülését, szétválását vagy jogutód nélküli megszüntetését kell elhatározni. A taggyűlés ezzel kapcsolatos határozatait három hónapon belül végre kell hajtani.

Ha a taggyűlés befejezését követő három hónapon belül az összehívására okot adó, a) pont szerinti körülmény változatlanul fennáll, a törzstőkét le kell szállítani.

A taggyűlésről jegyzőkönyv készül, a döntéseket pedig a határozatok könyvében kell nyilvántartani. A taggyűlési jegyzőkönyvbe, továbbá az elektronikus hírközlő eszköz alkalmazásával megtartott taggyűlésről készült felvételekbe, valamint a határozatok könyvébe bármelyik tag betekinhet, és az azokban foglaltakról másolatot kérhet. A tagok szavazati aránya főszabályként ahhoz kapcsolódik, hogy milyen arányban járultak hozzá a társaság vagyonához.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK

A részvénytársaságnak a közgyűlés a legfőbb szerve, összehívásáról a részvényeseket meghívó formájában kell értesíteni. A zártkörűen működő részvénytársaság közgyűlésén az a részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott vehet részt, akit a közgyűlés megkezdéséig a részvénykönyvbe bejegyeztek. Ha az alapszabály rendelkezik arról az időpontról, ameddig a fenti bejegyzésre sor kerülhet, ezt az időpontot nem lehet a közgyűlés kezdő napját megelőző második munkanapnál korábban meghatározni. Nyilvánosan működő részvénytársaság közgyűlésén az a részvényes, illetve részvényesi meghatalmazott vehet részt, akit legkésőbb a közgyűlés kezdőnapját megelőző második munkanapon bejegyeztek a részvénykönyvbe.

A közgyűlés legalább háromnegyedes szótöbbséggel határozhat az alapszabály módosításáról, a társaság működési formájának megváltoztatásáról, a társaság átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról, jogutód nélküli megszűnéséről, valamint az alaptőke leszállításáról.

Nyilvánosan működő részvénytársaság esetén a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a vezető tisztségviselők, felügyelőbizottsági tagok, valamint vezető állású munkavállalók hosszú távú díjazása és ösztönzési rendszere irányelveinek meghatározása.

A vonatkozó jogszabályok a kft.-nél felsoroltakhoz hasonló esetekben itt is kötelezővé teszik a közgyűlés összehívását.

Ezen esetekben az igazgatóság köteles nyolc napon belül összehívni a közgyűlést, ezzel egyidejűleg pedig értesítenie kell a felügyelőbizottságot is.

Külön szabályok vonatkoznak az egyszemélyes társaságra, hiszen ebben az esetben egyedül jogosult a döntések meghozatalára. Egyszemélyes társaságnál a legfőbb szerv hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag gyakorolja. A legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az alapító vagy az egyedüli tag írásban határoz, és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐ

A legfőbb szervtől meg kell különböztetni a vezető tisztségviselőt, aki a társaság napi szintű vezetésével összefüggő feladatokat látja el. A vezető tisztségviselő ezt önállóan teszi, tag nem utasíthatja. Ennek az az oka, hogy a vezető tisztségviselőnek valamennyi tag érdekeit kell képviselnie, és visszas helyzetet teremthetne, ha valamely tag olyan utasítást adna, amellyel a többi tag nem ért egyet. Ez alól a szabály alól éppen ezért kivételt képez az az eset, amikor csak egy tagja van a társaságnak, ilyen esetben az egyedüli tag utasíthatja a vezető tisztségviselőt.

A vezető tisztségviselő megbízási vagy munkaviszonyban láthatja el feladatát, főszabályként öt évre nevezhető ki. A vezető tisztségviselő összeférhetlenségének biztosítására a Polgári törvénykönyvben szigorú szabályok vonatkoznak, így nem vállalhat részesedést, illetve nem vezethet olyan társaságot, amely versenytársnak minősülhet a társaság számára. Fontos, hogy a vezető tisztségviselő saját tevékenysége sem irányulhat hasonló tevékenységre.

A CÉGVEZETŐ

A gazdasági társaság legfőbb szerve a vezető tisztségviselők munkájának segítése érdekében egy vagy több munkavállalót cégvezetővé jelölhet ki. A cégvezető munkaviszonyban irányítja a társaság működését a vezető tisztségviselők utasításainak megfelelően. A cégvezető személyével kapcsolatban is biztosítani kell az összeférhetlenséget.

ÜGYVEZETÉS

KÖZKERESETI ÉS BETÉTI TÁRSASÁGOK

A közkereseti társaságok és betéti társaságok esetében az ügyvezetést a tagok közül kijelölt vagy megválasztott egy vagy több ügyvezető látja el. Kijelölés vagy választás hiányában valamennyi tag ügyvezető, és mindannyian önállóan járhatnak el, ugyanakkor egy ügyvezető a másik ügyvezető tervezett vagy már megtett intézkedése ellen tiltakozhat. Ebben az esetben a tagok gyűlése jogosult az intézkedés felülbírálására. A tervezett intézkedés – a halaszthatatlan intézkedés kivételével – mindaddig nem tehető meg, amíg arról a tagok gyűlése nem határoz. Ha a társasági szerződés úgy rendelkezik, hogy több ügyvezető együttesen jár el, és az ügyvezetők között nincs egyetértés, bármelyikük jogosult az adott kérdésben a tagok gyűlésének döntését kérni. A halaszthatatlan intézkedéseket az ügyvezetők önállóan is megtehetik, ám az ilyen intézkedésről a többi ügyvezetőt késedelem nélkül tájékoztatni kell.

KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁGOK

A korlátolt felelősségű társaság ügyvezetését szintén egy vagy több ügyvezető látja el. Ha a társaságnak több ügyvezetője van, az ügyvezetők önállóan jogosultak az ügyvezetés körében eljárni, azzal a kiegészítéssel, hogy bármelyikük tiltakozhat a másik ügyvezető tervezett vagy már megtett intézkedése ellen. Ebben az esetben a tiltakozást a taggyűlés bírálja el, a taggyűlés döntéséig a tervezett intézkedés nem hajtható végre.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGOK

A részvénytársaság ügyvezetéséért az igazgatóság felel, amely legalább három természetes személy tagból áll. Az igazgatóság jogait és feladatait testületként gyakorolja, határozatait a jelenlévők szótöbbségével hozza, és elnökét maga választja a tagjai közül.

Zártkörűen működő részvénytársaság alapszabályának rendelkezése esetén az igazgatóság jogait vezető tisztségviselőként vezérigazgató gyakorolja. Az igazgatóság az ügyvezetésről, a társaság vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról évente legalább egyszer jelentést készít a közgyűlés részére, amennyiben pedig felügyelőbizottság működik a részvénytársaságnál, legalább háromhavonta ennek részére ír jelentést.

Nyilvánosan működő részvénytársaság alapszabályának rendelkezése esetén igazgatóság és felügyelőbizottság helyett egységes irányítási rendszert megvalósító igazgatótanács működhet, ellátva az igazgatóság és a felügyelőbizottság törvényben meghatározott feladatait. Az igazgatótanács öt természetes személy tagból áll, többségüknek független személynek kell lenniük. Elnökét maga választja a tagjai közül.

A FELÜGYELŐBIZOTTSÁG

Amint nevében is benne van, a felügyelőbizottság az a szerv, amely ellenőrzi a gazdasági társaság működését a tulajdonosok érdekében.

Létrehozása kötelező, ha a társaság teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóinak száma éves átlagban a kétszáz főt meghaladja, és az üzemi tanács nem mondott le a felügyelőbizottságban való munkavállalói részvételről.

A felügyelőbizottságnak legalább három tagja van, akik nem lehetnek a társaság munkavállalói, tevékenységüket megbízási jogviszony keretében látják el, és öt évre választja őket a legfőbb szerv. Ha a társaság évi átlagban több mint kétszáz munkavállalót foglalkoztat teljes állásban, a felügyelőbizottság egyharmada munkavállalói küldöttekből kell hogy álljon.

A felügyelőbizottságnak fontos szerepe van a társaság jogszabályszerű működésének biztosítása érdekében. Megvizsgálja a tagok vagy az alapítók döntéshozó szerve elé kerülő előterjesztéseket, majd ezekkel kapcsolatos álláspontját a döntéshozó szerv ülésén ismerteti. A felügyelőbizottság betekinthez a vállalkozás irataiba, számviteli nyilvántartásaiba, és joga van felvilágosítást kérni a vezető tisztségviselőktől és a munkavállalóktól. Működése során jogosult szakértő közreműködését igénybe venni, ha ezt szükségesnek tartja.

A legfőbb szerv a beszámoló elfogadásának kérdéséről csak a felügyelőbizottság véleményének figyelembevételével dönthet.

Ha a felügyelőbizottság véleménye szerint az ügyvezetés valamely döntése jogszabályba vagy a társasági szerződésbe ütközik, jogosult a legfőbb szerv összehívására. A felügyelőbizottság akkor határozatképes, ha tagjainak kétharmada, de legalább három fő jelen van az ülésen.

A létesítő okiratban van mód ún. ügydöntő felügyelőbizottság létrehozására is. Ilyen esetekben a létesítő okirat egyes döntéseket a felügyelőbizottság hatáskörébe utalhat, illetve egyes döntéseket a felügyelőbizottság jóváhagyásától tehet függővé.

Nyilvánosan működő részvénytársaságnál – a gazdasági társaságok közös szabályaiban meghatározott eseteken kívül – felügyelőbizottság választása akkor is kötelező, ha a társaság nem egységes irányítási rendszerben működik. Az igazgatótanács független tagjainak arányára és függetlenségére vonatkozó szabályokat ebben az esetben a felügyelőbizottságra kell alkalmazni. Nyilvánosan működő részvénytársaságnál ügydöntő felügyelőbizottság nem működhet. Zártkörűen működő részvénytársaságnál létre kell hozni a felügyelőbizottságot, ha a szavazati jogok legalább öt százalékával együttesen rendelkező részvényesek ezt kéri.

KÉPVISELET ÉS ELLENŐRZÉS

A TÁRSASÁG KÉPVISELETE

A gazdasági társaság képvisellete azt jelenti, hogy egy vagy több személy a vállalkozás nevében aláírhat, azaz jognyilatkozatot tehet. Gazdasági társaságok esetén kétféle képviseletet különböztetünk meg: törvényes és ügyleti képviseletet. A törvényes képviselét mindig valamilyen törvényen, bírósági vagy hatósági határozaton, illetve létesítő okiraton alapul, míg az ügyleti képviselét meghatalmazás alapján jön létre.

A vállalkozások törvényes képviselétét a vezető tisztségviselők látják el harmadik személyekkel szemben, illetve a bíróságok és hatóságok előtt. A vezető tisztségviselő képviselői jogállása megválasztásával automatikusan keletkezik, és általános, azaz korlátozás nélkül kiterjed a vállalkozás valamennyi ügyére és jognyilatkozatára.

A Polgári törvénykönyv értelmében a vezető tisztségviselők képviselati jogukat önállóan látják el. Ezen jogukat ugyanakkor megoszthatja vagy korlátozhatja a társasági szerződés, utóbbi esetben például valamilyen értékhatárhoz kötve a képviselati jogot. Nem szabad azonban megfeledezni arról, hogy a képviselati jog korlátozása mindig a cég belügyének számít, és harmadik személyekkel szemben nem lehet rá hivatkozni, kivéve, ha ez a személy a korlátozásról tudott vagy tudnia kellett volna.

Közkereseti társaság esetén a törvényes képviseletet az üzletvezetésre jogosult tagok látják el, és a társasági szerződés eltérő rendelkezésének hiányában erre mindegyik tag jogosult. Hasonló a helyzet a betéti társaságoknál. A beltagok közül mindenki képviselheti a vállalkozást, ám a kültagok csak a társasági szerződés külön rendelkezése alapján jogosultak törvényes képviseletre.

Korlátolt felelősségű társaságoknál a képviselétért a tagok vagy kívülálló személyek köréből választott egy vagy több ügyvezető felel, de a társasági szerződésben az is állhat, hogy minden tag jogosult a törvényes képviseletre.

A részvénytársaságok esetében az igazgatóság tagjai minősülnek vezető tisztségviselőnek, így ők képviselik a vállalkozást is.

CÉGJEGYZÉS

A cégjegyzési jog a vállalkozás írásbeli képviselétére, azaz a cég nevében történő aláírásra való jogosultságot jelenti, amelyet a gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve cégvezetője gyakorol. A cégjegyzés módja önálló vagy együttes lehet. Az önálló cégjegyzés azt takarja, hogy a cégjegyzésre jogosult személy önállóan cselekszik, míg együttes cégjegyzés során minden cégjegyző együttműködése szükséges. Kettőnél több cégjegyzésre jogosult esetén úgy is rendelkezhetnek, hogy egyes jogosultakat önálló, más jogosultakat együttes cégjegyzési jog illet meg, vagy hogy az együttes cégjegyzésre jogosultak közül az egyik aláíró mindig meghatározott személy.

Azon esetekben, amikor a vállalkozás képviselője nem tud aláírni, és így érvényessé tenni egy nyilatkozatot, két képviselati joggal felruházott személy aláírása szükséges. A cégjegyzésre vonatkozó szabályok megsértése esetén az adott nyilatkozat érvénytelenné válik.

A KÖNYVVIZSGÁLÓ

A könyvvizsgáló olyan független ellenőrző szerv, amely szigorú szakmai és etikai sztenderdek alapján elvégzett munkájáról a független könyvvizsgálói jelentésben foglal állást arról, hogy a gazdasági társaság beszámolója megfelel-e a jogszabályoknak, és megbízható, valós képet ad-e a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről.

Az állandó könyvvizsgálót meg kell hívni a társaság legfőbb szerve azon ülésére, amelyen az az éves beszámoló elfogadásáról tárgyal. Jogosult jelen lenni a felügyelőbizottság ülésein, illetve erre köteles is, amennyiben a felügyelőbizottság így dönt.

Ha az állandó könyvvizsgáló a cég vagyonának olyan változását észleli, amely veszélyezteti a céggel szembeni követelések kielégítését, vagy ha olyan körülményt észlel, amely a vezető tisztségviselők vagy a felügyelőbizottsági tagok e minőségükben kifejtett tevékenységükért való felelősségét vonja maga után, késedelem nélkül köteles az ügyvezetésnél kezdeményezni a tagok – egyszemélyes társaságok esetén az alapítói jogkör gyakorlójának – döntéshozatalához szükséges intézkedések megtételét. Ha a kezdeményezés nem vezet eredményre, a könyvvizsgáló köteles a feltárt körülményekről a jogi személy törvényességi felügyeletét ellátó nyilvántartó bíróságot értesíteni.

Könyvvizsgálói tevékenységet kizárólag a könyvvizsgálói nyilvántartásban (www.mkvk.hu) szereplő egyéni könyvvizsgáló vagy könyvvizsgáló cég végezhet.

Az állandó könyvvizsgáló személyére igen szigorú összeférhetetlenségi és egyéb etikai szabályok vonatkoznak.

Az állandó könyvvizsgálót a társaság legfőbb szerve választja, az első állandó könyvvizsgáló személyét pedig a létesítő okiratban kell meghatározni.

KÖNYVVIZSGÁLATI KÖTELEZETTSÉG

A könyvvizsgálat kötelező minden olyan kettős könyvvitelt vezető vállalkozásnál, amelynél az üzleti évet megelőző két üzleti év átlagában az éves nettó árbevétel meghaladja a 300 millió forintot, és ezzel egyidejűleg az átlagosan foglalkoztatottak száma meghaladja az 50 főt.

Az előbbi értékhatároktól függetlenül kötelező a könyvvizsgálat, amennyiben a tárgyévi üzleti évet követő üzleti évben a vállalkozásnak a tárgyévi üzleti év mérlegfordulónapján 10 millió forintot meghaladó, 60 napnál régebben lejárt köztartozása van.

Nyilvánosan működő részvénytársaságoknál és néhány speciális területen minden esetben kötelező a könyvvizsgálat.

BESZÁMOLÓ KÉSZÍTÉSE

A beszámoló (részei: mérleg, eredménykimutatás és kiegészítő melléklet) célja, hogy a tulajdonosok, a piac szereplői és az állami-önkormányzati szervek részére megbízható és valós összképet adjon a gazdálkodó vagyonáról, annak összetételéről (eszközairől és forrásairól), pénzügyi helyzetéről és tevékenysége eredményéről.

A beszámolót általában minden gazdasági társaságnak kettős könyvvitel vezetésével kell megalapoznia.

AZ ALÁBBI TÁBLÁZAT MUTATJA BE AZ EGYES BESZÁMOLÓK ALKALMAZÁSI FELTÉTELEIT

A számviteli törvény (2000. évi C. tv.) szerinti beszámoló		Alkalmazási értékhatárai		
Típusa	Típusának alkalmazása	Mérleg-főösszeg (M Ft)	Nettó árbevétel (M Ft)	Létszám (fő)
Éves beszámoló	Alaphelyzet, önként a kisebbek is			
Egyszerűsített éves beszámoló	Választható, ha tárgyévét megelőző két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján, a három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg	1200	2400	50
Mikrogazdálkodói egyszerűsített éves beszámoló (98/2012. (XII. 20.) Korm. rend.)	Választhatja a könyvvizsgálatra nem kötelezett, ha a tárgyévét megelőző két egymást követő üzleti évben a mérleg fordulónapján, a három mutatóérték közül bármelyik kettő nem haladja meg	100	200	10

Részletesebb indoklás nélkül javasolható, hogy aki teheti, mérlegelje a mikrogazdálkodói beszámoló választását (jóval kevesebb adminisztráció, DE több kööttség)!

A beszámoló előbbiek szerinti „választéka” és a kettős könyvvitel vezetési kötelezettség nem vonatkozik mindenkire:

		Kkt. és bt. az	
		EVA	KATA
		hatálya alatt	
Tulajdonosi kör		Ptk. szerint	Kizárólag magánszemély tagság esetén választható!
Nyilvántartások	Számviteli tv. hatálya alatt	Kettős könyvvitel + beszámoló	Nem választható!
	NEM a számviteli tv. hatálya alatt	Szigorú rendben vezetett bevételi (pénzforgalmi) nyilvántartás + NINCS beszámoló	

MEGSZŪNÉS

Gazdasági társaságok megszűnése esetén két esetet különböztetünk meg: jogutóddal, illetve jogutód nélkül történő megszűnést. A jogutóddal történő megszűnés a társaság átalakulását jelenti – például társasági formaváltás, egyesülés vagy szétválás útján –, és folytatódik a tevékenysége, míg a jogutód nélküli megszűnés során a társaság végleg megszűnteti a tevékenységét.

A JOGUTÓDDAL TÖRTÉNŐ MEGSZŪNÉS (ÁTALAKULÁS)

A jogutóddal történő megszűnésnél a gazdasági társaság más társasági formába tartozó gazdasági társasággá, egyesüléssé és szövetkezetté alakulhat át. Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását.

Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja. Utóbbi esetben a gazdasági társaság más gazdasági társasággal, valamint szövetkezettel és egyesüléssel egyesülhet.

Az átalakulás befejezése előtt meg kell jelölni a jogutód tagjait és a tervezett jegyzett tőkéből őket megillető hányadot. Emellett meg kell határozni azt a vagyónhányadot is, amely azokat illeti meg, akik a jogutód társaságban nem kívánnak tagként részt venni, valamint annak kiadási módját. Az átalakulás során a társaságtól megválókat megillető vagyónhányadot a jogutód nyilvántartásba vételét követő hatvan napon belül kell kiadni, kivéve, ha a jogutódnak az érintettekkel kötött megállapodása eltérően rendelkezik.

A társaságtól megváló tag az irányadó szabályok szerint köteles helytállni a jogelőd gazdasági társaságnak a jogutód társaság által nem teljesített kötelezettségeiért. Ha egy korlátlanul felelős tag az átalakulás következtében korlátozottan felelős taggá válik, a jogutód bejegyzésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül – és az átalakulással létrejövő jogi személy más, korlátlanul felelős tagjaival egyetemlegesen – köteles helytállni a jogelőd gazdasági társaság tartozásaiért.

A JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŪNÉS

A gazdasági társaság jogutód nélkül többféle módon szűnhet meg.

Ezek a következők:

- a társaságot határozott időre hozták létre, és a létesítő okiratban meghatározott időtartam eltelt,
- a társaság legfőbb szerve minősített többséggel a megszűnés mellett dönt,
- a társaság tagjainak száma egy főre csökken, és hat hónapon belül nem jelentenek be új tagot (kivéve egyszemélyes kft. vagy rt. esetében),
- cégbírósági határozat dönt a megszűnésről.

Gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségből származó követelés a társaság nyilvántartásból való törlésétől számítva öt éven belül érvényesíthető a társaság volt tagjaival szemben. Ha a tag helytállási kötelezettsége a társaság kötelezettségeiért a társaság fennállása alatt korlátlan volt, helytállási kötelezettsége a megszűnt társaság kötelezettségeiért korlátlan, és a többi korlátlan helytállásra köteles taggal egyetemleges. Az egyetemlegesség azt jelenti, hogy bármely tagtól követelhető a teljes kötelezettség teljesítése. A tagok egymás közti viszonyukban a tartozást a felosztott társasági vagyontól való részesedésük arányában viselik.

A MEGSZŰNÉS SZABÁLYAI AZ EGYES CÉGFORMÁKNÁL

KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

A társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyomból először a pótbefizetéseket kell visszatéríteni, majd a további részt a törzsbetétek arányában kell felosztani a társaság tagjai között. (A pótbefizetés az esetleges veszteségek fedezésére szolgáló, a tagok által a bejegyzést követően fizetendő hozzájárulás.) Ha a megszűnő társaság tulajdonában saját üzletrész volt, az arra eső vagyonyhányadot a többi tag között kell felosztani törzsbetétek arányában. Ha a végelszámolás megindításakor vagy a felszámolás elrendelésekor a társaság törzstőkéje még nem került teljes egészében befizetésre, a végelszámoló és a felszámoló jogosult a még nem teljesített befizetésekre vonatkozó kötelezettséget azonnal esedékessé tenni, és annak teljesítését a tagoktól megkövetelni, ha arra a társaság tartozásainak kiegyenlítése érdekében szükség van.

KÖZKERESETI TÁRSASÁG ÉS BETÉTI TÁRSASÁG

Ha a közkereseti, illetve betéti társaságnak csupán egy tagja marad, hat hónapon belül új tagot kell bejelenteni a nyilvántartó bíróságnak, különben a társaság megszűnik. Amennyiben a társaság tagjainak száma egy főre csökken, az új tag belépéséig vagy ennek hiányában a jogutód nélküli megszűnésig vagy a felszámoló kirendeléséig az egyedüli tag jogosult dönteni a tagok gyűlése hatáskörébe tartozó kérdésekben, és őt kell a társaság vezető tisztségviselőjének tekinteni, feltéve, hogy megfelel a vezető tisztségviselőkre vonatkozó törvényi előírásoknak. Betéti társaságoknál ebben az esetben a társaság vezető tisztségviselője kültag is lehet. Ha a társaságnak nem maradt ilyen tagja, a társaság részére a nyilvántartó bíróság felügyelőbiztost rendel ki.

A közkereseti társaság betéti társasággá és a betéti társaság közkereseti társasággá a gazdasági társaságok átalakulására vonatkozó szabályok alkalmazása nélkül, társasági szerződése módosításával alakulhat át.

A közkereseti társaság betéti társasággá való átalakulása során kültaggá váló tag az átalakulástól számított ötéves jogvesztő határidőn belül korlátlanul köteles helytállni a társaságnak az átalakulás előtt keletkezett tartozásaiért.

A társasági tevékenység megváltozott formában való tovább folytatásában részt venni nem kívánó tagokkal a tagsági viszony megszűnése esetén irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával kell elszámolni.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Részvénytársaság átalakulása során a részvények érvénytelenné válnak az átalakulással létrejövő jogi személy nyilvántartásba vételével. Ilyenkor a bejegyző végzés kézhezvételétől számított harminc napon belül a jogutód vezető tisztségviselői intézkednek arról, hogy kivezessék a dematerializált részvényeket a központi értékpapírszámláról, és benyújtják a jogutódhoz az érvénytelenné vált, nyomdai úton előállított részvényeket, amelyeket aztán megsemmisítenek.

A részvénytársaság jogutód nélküli megszűnése esetén a tartozások kiegyenlítését követően a fennmaradó vagyon felosztásakor az elsőbbségi részvény biztosította jogokat veszik figyelembe, ha a részvénytársaság likvidációs hányadhoz fűződő elsőbbségi részvényt bocsátott ki. Amennyiben a végelszámolás megindításának, illetve a felszámolás elrendelésének időpontjáig nem fizették be teljes egészében a részvénytársaság alaptőkéjét, a végelszámoló/felszámoló jogosult azonnal esedékessé tenni a még nem teljesített pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokra vonatkozó kötelezettséget. Ilyenkor követelheti ezek teljesítését a részvényesektől, ha ez a részvénytársaság tartozásainak kiegyenlítését szolgálja.

JOGPONTOK

Az ingyenes JOGPontok irodákban Önt gyakorlott ügyvédek személyre szabott tanácsadással és jogi felvilágosítással, iratmintákkal segítik jogi problémája megoldásában! A szolgáltatásról részletesen a www.jogpontok.hu honlapon tájékozódhat.

DÉL-ALFÖLD RÉGIÓ:

Baja, Deszkás u. 4–6.
 Békés, Kossuth Lajos u. 17.
 Békéscsaba, Szigligeti u. 6.
 Csongrád, Hunyadi tér 18.
 Gyomaendrőd, Fő út 173–179.
 Gyula, Árpád u. 2.
 Hódmezővásárhely, Zrínyi utca 7., Andrássy út 52.
 Kalocsa, Negyvennyolcasok tere 1. II/2.
 Kecskemét, Csányi u. 1–3., III/1. (Piramis-ház),
 Katona József tér 18., Hornyik J. körút 4. 1/18
 Kiskőrös, Petőfi tér 4/B
 Kiskunfélegyháza, Szalay Gyula u. 2.
 Kiskunhalas, Köztársaság u. 7.
 Kiskunmajsa, Félégyházi út 2/A
 Lajosmizse, Dózsa György út 105.
 Makó, Deák Ferenc u. 47/B
 Mezőberény, Kossuth tér 13.
 Orosháza, Táncsics u. 15.
 Sándorfalva, Szabadság tér 2.
 Szarvas, Béke lakótelep 1. C.I.5.
 Szeged, Szent István tér 16., Deák Ferenc u. 2. I/2.
 Szentes, Csongrádi út 2.
 Tiszakécske, Béke utca 134.

ÉSZAK-ALFÖLD RÉGIÓ:

Balmazújváros, Árpád u. 6–8.
 Berettyóújfalú, Kossuth utca 39.
 Debrecen, Vígkedvű M. u. 19., Kossuth utca 38., Tóth Árpád u. 4., Simonffy u. 57.
 Fegyvernek, Szent Erzsébet u. 171.
 Fehérgyarmat, Móricz Zsigmond u. 11.
 Hajdúböszörmény, Árpád u. 47.
 Hajdúhadház, Béke u. 29.

Hajdúnánás, Attila út 127.
 Hajdúszoboszló, Kígyó u. 2–6.
 Hosszúpályi, Bagosi u. 1.
 Jászárokszállás, Köztársaság tér 1.
 Jászberény, Petőfi u. 1.
 Karcag, Bajcsy-Zsilinszky u. 2.
 Kisvárda, Szent László út 55.
 Kunszentmárton, Alkotmány u. 16.
 Létavértes, Árpád tér 10.
 Mátészalka, Kölcsey tér 8.
 Mezőtúr, Dob u. 63.
 Nyírbátor, Károlyi u. 11.
 Nyíregyháza, Dózsa György u. 9., Bocskai u. 3.
 Püspökladány, Kossuth u. 6.
 Szolnok, Szapáry u. 24., Damjanich u. 1/a.
 Tiszavasvári, Kossuth u. 1.
 Törökszentmiklós, Almásy út 43.
 Újfehértó, Szent István út 9.
 Vásárosnamény, Szabadság tér 10.

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG RÉGIÓ:

Balassagyarmat, Hunyadi u. 15.
 Diósjenő, Szabadság u. 31.
 Eger, Törvényház u. 13–15.
 Encs, Petőfi u. 62.
 Gyöngyös, Jókai u. 4.
 Hatvan, Kossuth tér 16. I/7.
 Heves, Szerелеm Alfréd u. 1.
 Mezőcsát, Kiss J. u. 1.
 Mezőkövesd, Szent László tér 18.
 Miskolc, Madarász Viktor u. 3. III/2.
 Ózd, Vasvár u. 52.
 Pásztó, Fő u. 34.
 Pétervására, Szent Márton u. 3.
 Rétság, Kossuth Lajos u. 1–3. fsz. 2.
 Salgótarján, Alkotmány u. 3. fsz. 8.
 Sáropatak, Comenius u. 24.
 Sátoraljaújhegy, Kazinczy u. 16.
 Szécsény, Király út 1.

Szendrő, Hősök tere 1.
 Szerencs, Rákóczi u. 61.
 Tiszalúc, Széchenyi u. 2.
 Tiszaújváros, Bethlen Gábor u. 30.

KÖZÉP-DUNÁNTÚL RÉGIÓ:

Ajka, Vörösmarty u. 6.
 Bábolna, Zrínyi Miklós u. 15.
 Balatonfüred, Köztársaság u. 6.
 Berhida, Veszprémi u. 1–3.
 Bicske, Kossuth tér 20.
 Dorog, Széchenyi ltp. 4.
 Dunaújváros, Dózsa György u. 9. I/2.
 Esztergom, Deák Ferenc u. 8.
 Kisbér, Angol kert 1.
 Komárom, Bajcsy-Zsilinszky u. 10.
 Lábatlan, József Attila u. 60.
 Mór, Bajcsy-Zsilinszky u. 7.
 Oroszlány, Alkotmány u. 58.
 Pápa, Petőfi u. 3.
 Polgárdi, Kossuth Lajos u. 175.
 Pusztaszabolcs, Velencei u. 2.
 Székesfehérvár, Széchenyi u. 19.
 Tapolca, Kisfaludy u. 2–6.
 Tata, Erzsébet tér 13.
 Tatabánya, Komáromi u. 16.
 Várpalota, Jókai u. 2.
 Veszprém, Budapest u. 8.

NYUGAT-DUNÁNTÚL RÉGIÓ:

Celldömölk, Dr. Géfin Lajos tér 1.
 Csorna, Szent István tér 18. CSSK
 Győr, Szigethy Attila u. 109., Árpád u. 38/B, Rákóczi Ferenc u. 47. fszt. 1.
 Győrújbarát, Fő u. 1.
 Hévíz, Vörösmarty u. 38.
 Kapuvár, Zöldfasor u. 15.
 Keszthely, Balaton u. 2.
 Körmend, Rákóczi Ferenc u. 33.

Kőszeg, Várkör 69.
 Lenti, Deák Ferenc utca 4.
 Letenye, Szabadság tér 7.
 Mosonmagyaróvár, Kormos ltp. 7.
 Nagykanizsa, Kálvin tér 5.
 Pannonhalma, Bajcsy-Zsilinszky út 25.
 Sárvár, Várkerület 1. (Vár, Művelődési központ)
 Sopron, Ady Endre u. 10.
 Szentgotthárd, Arany János u. 1.
 Szombathely, Széchenyi u. 4–6. II/29., Kőszegi u. 27–31. B. ép. fsz. 5.,
 Szent Flórián krt. 2. III/310.
 Tét, Fő u. 94.
 Vasvár, Árpád tér 8.
 Zalaegerszeg, Landorhegyi út 21.
 Zalaszentgrót, Dózsa György u. 9.

DÉL-DUNÁNTÚL RÉGIÓ:

Bóly, Nyáradi u. 2
 Bonyhád, Percel u. 27.
 Csurgó, Kossuth Lajos u. 1.
 Dombóvár, Kinizsi u. 37. (Alapszolgáltatási Központ)
 Fonyód, Fő u. 43.
 Harkány, Petőfi u. 46.
 Kadarkút, Petőfi Sándor u. 12/A
 Kaposvár, 48-as Ifjúság utca 12.
 Komló, Pécsi út 1. (IH Irodája, Tröszt épület)
 Marcali, Orgona u. 2. (Civil Szervezetek Háza)
 Mohács, Széchenyi tér 1. (Polgármesteri Hivatal „B” ép.)
 Nagyatád, Széchenyi tér 3–4.
 Paks, Ifjúság útja 1/A
 Pécs, Mátyás király u. 6., Szabadság u. 5.
 Sellye, Erdély u. 4.
 Siklós, Köztársaság tér 8.
 Siófok, Batthyány út 46. (Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat)
 Szekszárd, Arany János u. 23–25. 3. emelet, Arany János u. 17–21. I/22.
 Szentlőrinc, Templom tér 1–3.
 Szigetvár, József Attila u. 69.
 Tamási, Szabadság út 50. (Műv. Ház)
 Tolna, Bajcsy-Zsilinszky u. 96.

A kiadványt írta és szerkesztette:

Mrena Julianna

Zsély Anna

Kerekes Andrea

Papp Sándor

Lektorálta:

Dr. Várkonyi Julianna

Felelős kiadó:

Ipartestületek Országos Szövetsége (IPOSZ)

Németh László elnök

Nyomda:

Printorg Produkció Kft.

Ügyvezető igazgató: Kassay Csaba

A kiadvány az „Észak-Alföldi Jogpontok” című és GINOP-5.3.3-15-2015-00004
azonosító számú projekt keretében készült.

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE